

Dr hab. Anna Misztal, prof. UŁ

Łódź, dnia 22.06.2026 r.

Katedra Analizy i Strategii Przedsiębiorstwa

Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny

Uniwersytet Łódzki

## **RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ**

Przedmiotem recenzji jest rozprawa doktorska **mgr Rafała Ryszarda Dubanowskiego** pt. **„Uwarunkowania konkurencyjności sektora małych i średnich przedsiębiorstw w kontekście pomocy publicznej”**. Praca została przygotowana pod kierunkiem prof. dr hab. Renaty Marks-Bielskiej. Funkcję promotora pomocniczego pełnił dr Marcin Zarzecki. Rozprawa powstała w Instytucie Ekonomii i Finansów Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Podstawą formalną sporządzenia recenzji jest Uchwała nr 163/2026 Rady Naukowej Dyscypliny Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 13 maja 2026 r., powołująca mnie na recenzentkę rozprawy doktorskiej mgr Rafała Ryszarda Dubanowskiego. Recenzję przygotowano z uwzględnieniem wymogów określonych w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.).

W recenzji uwzględniono ocenę wartości naukowej, poznawczej, metodologicznej i aplikacyjnej rozprawy, a także ocenę oryginalności podjętego problemu badawczego, poprawności przyjętej procedury badawczej, adekwatności zastosowanych metod oraz sposobu interpretacji wyników. Szczególną uwagę poświęcono również ocenie tego, czy rozprawa potwierdza ogólną wiedzę teoretyczną Autora rozprawy w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz jego umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

### **1. Informacje o ocenianej rozprawie doktorskiej**

Recenzowana rozprawa doktorska mgr Rafała Ryszarda Dubanowskiego pt. „Uwarunkowania konkurencyjności sektora małych i średnich przedsiębiorstw w kontekście pomocy publicznej” została przygotowana w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse. Praca liczy 298 stron i została przedłożona do oceny w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora.

Podjęta w rozprawie problematyka mieści się w aktualnym nurcie badań nad konkurencyjnością przedsiębiorstw, znaczeniem sektora MŚP w gospodarce oraz rolą instrumentów pomocy publicznej w kształtowaniu warunków ich rozwoju. Autor koncentruje uwagę na relacji między pomocą publiczną a konkurencyjnością małych i średnich przedsiębiorstw, ujmując analizowane zagadnienie w perspektywie regionalnej, w odniesieniu do Makroregionu Północnego Polski.

Temat rozprawy należy uznać za istotny zarówno poznawczo, jak i aplikacyjnie. Odnosi się on do mechanizmów kształtowania potencjału i pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw oraz do oceny znaczenia interwencji publicznej w rozwoju sektora MŚP. Tak określony zakres badań odpowiada problematyce właściwej dla dyscypliny ekonomia i finanse.

## **2. Ocena układu rozprawy doktorskiej**

Rozprawa doktorska mgr Rafała Ryszarda Dubanowskiego ma układ właściwy dla pracy teoretyczno-empirycznej. Obejmuje streszczenie w języku polskim i angielskim, wstęp, sześć rozdziałów, podsumowanie i wnioski, literaturę, opracowania, źródła internetowe, ustawy i rozporządzenia, spis tabel, spis rysunków oraz załączniki.

Konstrukcja pracy jest uporządkowana i odpowiada przyjętej logice postępowania badawczego. W rozdziale pierwszym Autor przedstawił założenia metodyczne rozprawy, obejmujące cel główny, cele szczegółowe, hipotezy badawcze, zastosowane metody badawcze oraz źródła materiału badawczego. Rozdziały drugi, trzeci, czwarty i piąty tworzą część teoretyczną pracy. Zakres rozważań obejmuje w pierwszej kolejności problematykę konkurencji i konkurencyjności oraz funkcjonowanie przedsiębiorstwa na rynku konkurencyjnym. Następnie Autor odnosi się do regionalnego i lokalnego wymiaru konkurencyjności, a także do zagadnień związanych z konkurencyjnością przedsiębiorstw i gospodarki regionalnej w Unii Europejskiej.

Rozdział szósty ma charakter empiryczny. Zawiera charakterystykę badanych przedsiębiorstw, analizę uwarunkowań ich działalności w aspekcie pomocy publicznej, diagnozę potencjału konkurencyjnego i pozycji konkurencyjnej, ocenę wpływu pomocy publicznej na konkurencyjność przedsiębiorstw oraz analizę znaczenia koniunktury gospodarczej dla decyzji dotyczących korzystania ze wsparcia publicznego.

Układ rozprawy oceniam pozytywnie. Poszczególne części pracy tworzą logiczną całość i zostały podporządkowane realizacji celu badawczego. Rozpoczęcie rozprawy od rozdziału metodycznego należy uznać za rozwiązanie zasadne, ponieważ ułatwia ocenę przyjętych założeń i sposobu prowadzenia analizy. Część teoretyczna stanowi właściwą podstawę

dla badań empirycznych, a umieszczenie wyników badań własnych w ostatnim rozdziale zapewnia przejrzystość wyводу. Całość konstrukcji należy uznać za spójną, poprawną i adekwatną do charakteru rozprawy doktorskiej.

### **3. Ocena zastosowanego piśmiennictwa**

Piśmiennictwo wykorzystane w rozprawie oceniam pozytywnie. Wykaz źródeł ma rozbudowany charakter i obejmuje liczne pozycje bibliograficzne, ujęte w odrębnych częściach: literatura, opracowania, źródła internetowe oraz ustawy i rozporządzenia. Taka struktura jest uzasadniona zakresem rozprawy, która łączy problematykę konkurencyjności przedsiębiorstw, rozwoju regionalnego, polityki Unii Europejskiej oraz pomocy publicznej.

Autor wykorzystał zarówno opracowania o charakterze teoretycznym, jak i źródła odnoszące się do praktyki polityki gospodarczej, regionalnej i instytucjonalnej. Na podkreślenie zasługuje obecność literatury dotyczącej konkurencji i konkurencyjności, strategii przedsiębiorstwa, sektora MŚP, gospodarki regionalnej oraz instrumentów wsparcia publicznego. Zasadne należy uznać uzupełnienie literatury naukowej o raporty, dokumenty instytucjonalne, źródła internetowe oraz akty prawne. Wynika to ze specyfiki analizowanej problematyki, która wymaga odwołania zarówno do dorobku ekonomii, jak i do regulacji oraz dokumentów odnoszących się do pomocy publicznej.

W mojej ocenie dobór piśmiennictwa stanowi właściwą podstawę dla rozważań teoretycznych oraz dla uzasadnienia przyjętych założeń badawczych. Wykorzystane źródła pozwoliły Autorowi osadzić analizowany problem w kontekście ekonomicznym, regionalnym i instytucjonalnym. Zastosowane piśmiennictwo jest adekwatne do tematu rozprawy, zakresu prowadzonych analiz oraz przyjętej procedury badawczej.

### **4. Wskazanie oraz ocena celu pracy**

W rozprawie wskazano główny cel badań, którym jest ocena wpływu pomocy publicznej na konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw Makroregionu Północnego. Cel ten został wyprowadzony z pytania badawczego dotyczącego tego, czy i w jakim zakresie publiczne programy wspierania przedsiębiorstw wywierają wpływ na ich konkurencyjność. Takie ujęcie celu należy ocenić jako poprawne i zgodne z tytułem rozprawy.

Cel główny został rozwinięty w postaci pięciu celów szczegółowych. Obejmują one identyfikację i pogrupowanie kluczowych programów pomocy publicznej skierowanych do MŚP działających w Makroregionie Północnym, wskazanie najpopularniejszych form wsparcia z punktu widzenia wzmacniania konkurencyjności MŚP, identyfikację, klasyfikację

i ocenę wybranych czynników determinujących konkurencyjność przedsiębiorstw, ocenę wpływu pomocy publicznej na uzyskiwanie przewag konkurencyjnych przez MŚP oraz ocenę wpływu koniunktury gospodarczej na decyzje przedsiębiorstw dotyczące wartości i struktury wykorzystywanej pomocy publicznej.

W pracy sformułowano również tezę, zgodnie z którą występowanie pomocy publicznej dedykowanej MŚP determinuje konkurencyjność każdego przedsiębiorstwa, niezależnie od tego, czy przedsiębiorstwo jest aktywnym, czy biernym beneficjentem wsparcia publicznego. Teza ta została powiązana z czterema hipotezami badawczymi odnoszącymi się do pomocy publicznej jako predyktora konkurencyjności przedsiębiorstwa, związku między konkurencyjnością a skłonnością do korzystania ze środków pomocy publicznej, wpływu oceny koniunktury gospodarczej na wartość wykorzystywanej pomocy publicznej oraz zależności między oceną koniunktury a strukturą wykorzystywanego wsparcia.

W mojej ocenie cel pracy został sformułowany prawidłowo. Jest konkretny, osadzony w problematyce rozprawy i możliwy do weryfikacji w przyjętej procedurze badawczej. Pozytywnie należy ocenić powiązanie celu głównego z celami szczegółowymi, tezę, hipotezami badawczymi oraz zakresem empirycznym pracy. Dzięki temu rozprawa zachowuje spójność między warstwą koncepcyjną, metodyczną i empiryczną.

## **5. Wskazanie oraz ocena zastosowanych metod badawczych**

W rozprawie zastosowano podejście syntetyczno-analityczne, łączące analizę literatury przedmiotu z badaniami empirycznymi. Autor wykorzystał zarówno dane pierwotne, jak i wtórne. Podstawę danych pierwotnych stanowiły badania ankietowe przeprowadzone wśród decydentów i właścicieli spółek prawa handlowego z Makroregionu Północnego oraz indywidualne wywiady pogłębione, zrealizowane w okresie luty–marzec 2025 r. w celu aktualizacji i uzupełnienia wyników. Dane wtórne pochodziły m.in. z Systemu Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej, zasobów Głównego Urzędu Statystycznego, publicznych zasobów statystycznych Unii Europejskiej, Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, sprawozdań finansowych badanych podmiotów oraz komercyjnej bazy danych COFACE.

Procedura doboru próby została przedstawiona w pracy szczegółowo. Badaniem objęto aktywne gospodarczo w latach 2014–2019 małe i średnie przedsiębiorstwa z Makroregionu Północnego, obejmującego województwa: pomorskie, kujawsko-pomorskie oraz warmińsko-mazurskie. Autor zastosował mieszaną procedurę doboru próby. W pierwszym etapie przyjęto dobór celowy nielosowy, obejmujący podmioty spełniające kryterium formy prawnej

oraz sporządzania pełnych sprawozdań finansowych. W drugim etapie zastosowano dobór probabilistyczny o charakterze losowania warstwowego. Ostatecznie do badania statystycznego zakwalifikowano 225 prawidłowo wypełnionych ankiet, po 75 z każdego województwa.

Na pozytywną ocenę zasługuje wykorzystanie różnych źródeł danych oraz zróżnicowanych metod analizy. Autor zastosował m.in. testy korelacji rang Spearmana i Kendalla, test Kruskala-Wallisa, test U Manna-Whitneya, model GLM Poissona, test permutacyjny z klastrowaniem względem województw oraz test  $\chi^2$  niezależności. Analizy ilościowe zostały uzupełnione metodami jakościowymi, w tym analizą treści odpowiedzi otwartych oraz indywidualnymi wywiadami pogłębionymi. Takie rozwiązanie należy ocenić jako zasadne, ponieważ pozwoliło na pełniejszą interpretację wyników oraz uwzględnienie kontekstu decyzyjnego przedsiębiorców w warunkach zmiennej koniunktury gospodarczej.

W mojej ocenie zastosowane metody badawcze są adekwatne do celu pracy oraz przyjętych hipotez badawczych. Autor połączył analizę teoretyczną, dane ankietowe, dane instytucjonalne, dane sprawozdawcze oraz narzędzia statystyczne, co pozwoliło na wieloaspektową ocenę relacji między pomocą publiczną a konkurencyjnością MŚP. Dobór zastosowanych metod statystycznych, w tym metod nieparametrycznych, należy uznać za uzasadniony charakterem danych oraz strukturą próby. Jednocześnie należy odnotować, że przyjęte kryteria doboru próby, zwłaszcza ograniczenie badania do wybranych spółek prawa handlowego sporządzających pełne sprawozdania finansowe, zawężają możliwość pełnej generalizacji wyników na cały sektor MŚP. Ograniczenie to zostało wskazane przez Autora w opisie procedury badawczej.

## **6. Ocena części rozprawy dotyczącej omówienia wyników badań**

Część empiryczna rozprawy została zawarta w rozdziale szóstym. Autor przedstawił w niej charakterystykę badanych przedsiębiorstw, uwarunkowania ich działalności w aspekcie pomocy publicznej, diagnozę potencjału konkurencyjnego i pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw, ocenę wpływu pomocy publicznej na konkurencyjność przedsiębiorstw oraz wpływ koniunktury gospodarczej na decyzje przedsiębiorstw dotyczące korzystania ze wsparcia publicznego. Zakres rozdziału odpowiada celowi pracy oraz przyjętym hipotezom badawczym.

Omówienie wyników badań oceniam pozytywnie. Autor przedstawił materiał empiryczny w sposób uporządkowany, łącząc dane pochodzące z badań ankietowych, wywiadów pogłębionych oraz źródeł instytucjonalnych i sprawozdawczych. Pozwoliło to na analizę badanego problemu nie tylko z perspektywy deklaracji respondentów, lecz także w odniesieniu

do danych dotyczących pomocy publicznej, sytuacji przedsiębiorstw oraz uwarunkowań regionalnych.

Na pozytywną ocenę zasługuje sposób prowadzenia analizy. Autor przechodzi od charakterystyki badanych jednostek do rozpoznania uwarunkowań korzystania z pomocy publicznej, a następnie do diagnozy potencjału i pozycji konkurencyjnej oraz oceny wpływu wsparcia publicznego na konkurencyjność przedsiębiorstw. Wyniki zostały przedstawione z wykorzystaniem tabel, zestawień i komentarzy interpretacyjnych, co ułatwia śledzenie toku analizy oraz ocenę zależności między przyjętymi zmiennymi.

Istotne jest również to, że Autor nie ograniczył się wyłącznie do opisu materiału empirycznego. Podjął próbę interpretacji wyników w odniesieniu do przyjętych hipotez badawczych. W pracy wskazano, że pomoc publiczna oddziałuje na konkurencyjność przedsiębiorstw, w szczególności poprzez wzmacnianie zasobów ludzkich, informacyjnych i innowacyjnych. Zwrócono także uwagę na zróżnicowanie struktury absorpcji pomocy publicznej w zależności od oceny koniunktury gospodarczej. Wyniki wskazują, że w okresach korzystniejszej koniunktury przedsiębiorstwa częściej orientują się na programy rozwojowe, natomiast w warunkach niepewności większego znaczenia nabierają instrumenty o charakterze osłonowym.

W mojej ocenie część dotycząca wyników badań stanowi istotny element rozprawy. Pozwala ona ocenić znaczenie pomocy publicznej dla potencjału i pozycji konkurencyjnej badanych przedsiębiorstw oraz dla ich decyzji dotyczących korzystania ze wsparcia w warunkach zmiennej koniunktury gospodarczej. Autor wykazał umiejętność porządkowania materiału badawczego, prowadzenia analizy empirycznej oraz formułowania wniosków wynikających z uzyskanych rezultatów.

Należy jednocześnie zauważyć, że ze względu na przyjęty zakres próby, regionalny charakter badań oraz koncentrację na wybranych spółkach prawa handlowego wyniki powinny być interpretowane w odniesieniu do ram badawczych przyjętych w rozprawie. Ograniczenie to nie obniża wartości części empirycznej, lecz wyznacza zakres uprawnionej interpretacji wyników.

## **7. Informacje dotyczące praktycznego zastosowania uzyskanych wyników badań**

Rozprawa ma wymiar aplikacyjny, wynikający z przyjętego celu pragmatycznego. Autor ukierunkował go na dwie grupy interesariuszy. Pierwszą stanowią instytucje przygotowujące, wdrażające, monitorujące i oceniające działania związane z pomocą publiczną. Drugą są beneficjenci tej pomocy, przede wszystkim małe i średnie przedsiębiorstwa.

Znaczenie uzyskanych wyników wiąże się z przedstawieniem opinii zarządzających MŚP na temat zakresu, wielkości i intensywności pomocy publicznej. Istotne jest również odniesienie tych opinii do aktywności konkurencyjnej przedsiębiorstw. Wyniki rozprawy pozwalają także ocenić efekty korzystania ze wsparcia publicznego, jego wpływ na pozycję konkurencyjną oraz kierunki strategii konkurencyjnych stosowanych przez badane podmioty.

W mojej ocenie praktyczne zastosowanie uzyskanych wyników należy ocenić pozytywnie. Zakres aplikacyjny rozprawy jest spójny z przyjętym celem pragmatycznym oraz z problematyką badań dotyczącą relacji między pomocą publiczną a konkurencyjnością małych i średnich przedsiębiorstw.

## **8. Informacja o ewentualnych nieprawidłowościach i uwagi dyskusyjne**

W ocenianej rozprawie nie stwierdzam nieprawidłowości o charakterze zasadniczym. Nie występują uchybienia, które podważałyby wartość merytoryczną pracy, poprawność przeprowadzonego postępowania badawczego lub zasadność sformułowanych wniosków. Rozprawa została przygotowana w sposób uporządkowany, a Autor konsekwentnie realizuje przyjęty cel badawczy.

Należy jednak wskazać kilka kwestii o charakterze ograniczeń badawczych i uwag dyskusyjnych. Po pierwsze, badanie zostało zawężone do wybranych spółek prawa handlowego sporządzających pełne sprawozdania finansowe. Rozwiązanie to jest uzasadnione potrzebą zapewnienia jakości i porównywalności danych. Jednocześnie ogranicza możliwość pełnej generalizacji wyników na cały sektor MŚP.

Po drugie, część materiału empirycznego opiera się na danych ankietowych oraz ocenach formułowanych przez respondentów. Dotyczy to zwłaszcza diagnozy pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw, samooceny konkurencyjności oraz oceny wpływu pomocy publicznej na sytuację konkurencyjną podmiotu i jego branży. Taki sposób pozyskiwania informacji jest zgodny z przyjętą metodyką, wymaga jednak ostrożności interpretacyjnej.

Po trzecie, uzupełniające wywiady pogłębione przeprowadzono telefonicznie, bez rejestracji audio. Autor uzasadnił to preferencjami respondentów. Rozmowy dokumentowano w formie notatek sporządzanych w trakcie wywiadów. Jest to rozwiązanie uzasadnione okolicznościami badania, choć przy ocenie jakościowej części badań należy mieć na uwadze przyjęty sposób utrwalania materiału.

Po czwarte, zakres terytorialny badań ograniczono do Makroregionu Północnego, obejmującego województwa pomorskie, kujawsko-pomorskie oraz warmińsko-mazurskie.

Z tego względu wyniki należy interpretować przede wszystkim w odniesieniu do przyjętego zakresu terytorialnego i przedmiotowego.

Wskazane uwagi nie obniżają ogólnej pozytywnej oceny rozprawy. Mają charakter porządkujący i doprecyzowujący zakres interpretacji wyników. Świadczą również o potrzebie ostrożnego odnoszenia uzyskanych rezultatów do całego sektora MŚP.

## **9. Ocena oryginalności rozprawy doktorskiej**

Oceniając oryginalność rozprawy, należy wskazać przede wszystkim na sposób powiązania problematyki pomocy publicznej z konkurencyjnością sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Oba zagadnienia są obecne w literaturze przedmiotu, jednak w pracy zostały ujęte łącznie, w określonym kontekście empirycznym i regionalnym.

Istotnym elementem autorskiego ujęcia jest zastosowanie dedykowanego sposobu pomiaru konkurencyjności beneficjentów pomocy publicznej. Znaczenie ma również klasyfikacja programów wsparcia i determinant konkurencyjności, wykorzystanie mieszanego podejścia badawczego oraz odniesienie wyników do specyfiki MŚP Makroregionu Północnego.

Wartość poznawcza rozprawy wiąże się także z uwzględnieniem relacji między pomocą publiczną, konkurencyjnością przedsiębiorstw i oceną koniunktury gospodarczej. Takie ujęcie pozwoliło Autorowi analizować pomoc publiczną nie tylko jako instrument wsparcia, lecz także jako czynnik oddziałujący na potencjał i pozycję konkurencyjną przedsiębiorstw.

W mojej ocenie rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego w zakresie określonym przez temat, cel i procedurę badawczą. Oryginalność pracy wynika przede wszystkim z połączenia analizy pomocy publicznej z oceną konkurencyjności MŚP, wykorzystania własnego materiału empirycznego oraz osadzenia badań w konkretnym układzie regionalnym.

## **10. Ocena wiedzy teoretycznej Autora oraz umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej**

Rozprawa doktorska mgr Rafała Ryszarda Dubanowskiego potwierdza ogólną wiedzę teoretyczną Autora w dyscyplinie ekonomia i finanse. Świadczy o tym sposób przedstawienia problematyki konkurencji i konkurencyjności, funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku konkurencyjnym, regionalnego i lokalnego wymiaru konkurencyjności oraz konkurencyjności przedsiębiorstw i gospodarki regionalnej w Unii Europejskiej. Autor poprawnie posługuje się kategoriami pojęciowymi właściwymi dla tematu pracy. Potrafi także osadzić analizowany problem w kontekście ekonomicznym, regionalnym i instytucjonalnym.

Pozytywnie oceniam również umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Autor sformułował pytanie badawcze, określił cel pracy, przyjął cele szczegółowe i hipotezy badawcze oraz zaprojektował procedurę badawczą. Zgromadził także materiał empiryczny i przeprowadził jego analizę. W rozprawie wykorzystano badania ankietowe, indywidualne wywiady pogłębione oraz dane pochodzące z Systemu Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej, zasobów Głównego Urzędu Statystycznego, Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, sprawozdań finansowych badanych podmiotów i komercyjnej bazy danych COFACE.

Na podkreślenie zasługuje powiązanie wyników badań z przyjętymi hipotezami. Rozprawa nie ogranicza się do prezentacji literatury i materiału empirycznego. Zawiera samodzielną analizę relacji między pomocą publiczną, konkurencyjnością małych i średnich przedsiębiorstw oraz oceną koniunktury gospodarczej.

W mojej ocenie rozprawa potwierdza zarówno ogólną wiedzę teoretyczną Autora w dyscyplinie ekonomia i finanse, jak i jego umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

W związku z oceną rozprawy zasadne jest sformułowanie następujących pytań, które mogą zostać podjęte podczas publicznej obrony:

1. W rozprawie przyjęto zakres podmiotowy obejmujący wybrane spółki prawa handlowego sporządzające pełne sprawozdania finansowe. W jakim zakresie, zdaniem Autora, wyniki mogłyby ulec zmianie, gdyby analizą objęto również jednoosobowe działalności gospodarcze, spółki cywilne oraz inne podmioty wyłączone z próby badawczej?
2. Wyniki rozprawy wskazują na znaczenie oceny koniunktury gospodarczej dla decyzji przedsiębiorstw dotyczących korzystania z pomocy publicznej. Jakie inne czynniki mogłyby różnicować decyzje MŚP dotyczące wartości i struktury wykorzystywanego wsparcia?
3. Biorąc pod uwagę regionalny zakres rozprawy oraz ograniczenia próby badawczej, jakie kierunki dalszych badań nad relacją między pomocą publiczną a konkurencyjnością MŚP Autor uznaje za najważniejsze?

## **11. Ocena końcowa rozprawy**

Przeprowadzona analiza rozprawy doktorskiej mgr Rafała Ryszarda Dubanowskiego pozwala na sformułowanie pozytywnej oceny pracy. Rozprawa podejmuje problem istotny z punktu widzenia dyscypliny ekonomia i finanse. Została oparta na jasno określonym celu

badawczym, charakteryzuje się uporządkowaną strukturą i zawiera część empiryczną opartą na zgromadzonym materiale badawczym.

Autor wykazał się znajomością literatury przedmiotu oraz umiejętnością zaprojektowania postępowania badawczego. Prawidłowo dobrał metody, przeprowadził analizę wyników i sformułował wnioski wynikające z przyjętej procedury badawczej.

Wskazane w recenzji uwagi mają charakter porządkujący i dyskusyjny. Nie podważają wartości merytorycznej rozprawy ani zasadności przyjętego postępowania badawczego.

W mojej ocenie praca spełnia wymagania stawiane rozprawom doktorskim. Stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego w zakresie określonym przez temat, cel i przyjętą procedurę badawczą. Potwierdza także ogólną wiedzę teoretyczną Autora rozprawy w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz jego umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

## **12. Konkluzja**

Przeprowadzona ocena rozprawy doktorskiej mgr Rafała Ryszarda Dubanowskiego pt. „Uwarunkowania konkurencyjności sektora małych i średnich przedsiębiorstw w kontekście pomocy publicznej” pozwala stwierdzić, że praca spełnia wymagania określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.).

Rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego w dyscyplinie ekonomia i finanse. Potwierdza ogólną wiedzę teoretyczną Autora rozprawy w tej dyscyplinie oraz jego umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Wobec powyższego pozytywnie oceniam przedłożoną rozprawę doktorską i przedkładam niniejszą recenzję Radzie Naukowej Dyscypliny Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, wnosząc o dopuszczenie mgr Rafała Ryszarda Dubanowskiego do dalszych czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse.

*Anna Misztal*

dr hab. Anna Misztal, prof. UŁ